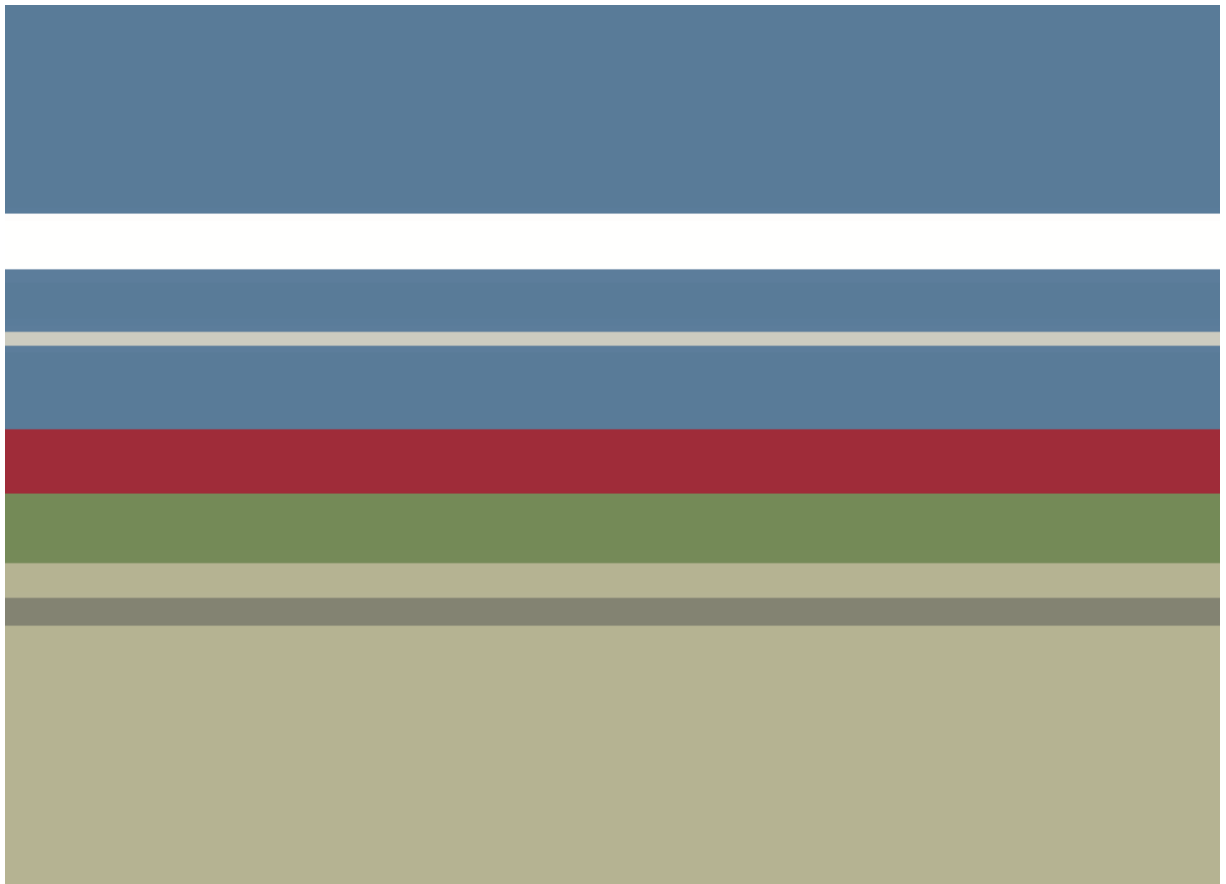


.txl

Hoofdstuk 4A -> Programma's 7 - Volksgezondheid, duurzaam en schoon



Wat hebben we gedaan?

In het kader van een duurzaam en toekomstbestendig Texel is in 2023 en 2024 intensief gewerkt aan de ontwikkeling en uitvoering van ons Recycleplan 2024-2030, in samenwerking met HVC. We werken hard aan de Basis op orde zodat we de serviceprikkel goed kunnen uitvoeren. Zo zijn ondergrondse meerpalen verwijderd, beugelbakken vervangen en is het volledige eiland voorzien van 240-liter minicontainers met beugels voor zwerfafval. In 2025 zijn via Europese aanbestedingen de voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van fase 1 van het Recycleplan. Daarnaast zijn vuilniswagens uitgerust met een leessysteem voor de registratie van chips in de minicontainers. Het chippen van circa 20.000 minicontainers is in december 2025 afgerond en inmiddels onderdeel van de reguliere buitendienstactiviteiten. Voor de ondergrondse containers zijn voorbereidingen getroffen voor toegangscontrole en vulgraadmeters. In februari 2026 worden daarnaast ondergrondse papiercontainers geplaatst bij Scouting en ZDH. Elk huishouden ontvangt een Recyclepas voor toegang tot het Recycleplein 'De Hamster' en de ondergrondse containers, terwijl een database wordt ingericht voor registratie van ledigingen, aanbodgedrag en toegangscontrole. Er wordt bij het ophalen geen gewicht geregistreerd.

Op het gebied van milieubeheer zetten wij in op de verduurzaming van woningen en gebouwen. Met de Verordening Toekomstbestendig Wonen kunnen inwoners gebruikmaken van renteloze leningen of de Verzilverlening. Via het energieloket Duurzaam Bouwloket bieden wij gratis en onafhankelijk advies, zowel digitaal, telefonisch als aan huis. Daarnaast organiseren wij spreekuren in dorpshuizen en voor monumenteigenaren, ondersteund door een reizende expositie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, een mobiele showroom en de subsidieregeling RREW voor extra energiebesparing.

Wij organiseren bouwjurenaanpakken met voorlichting en gezamenlijke inkoopacties, ondersteunen het werk van de FiXbrigade Texel en voeren een isolatieaanpak uit voor huishoudens met energiearmoede. Ook zijn twee witgoed-omruilacties succesvol afgerond. Bedrijven worden via de omgevingsdienst gestimuleerd te voldoen aan de energie-bespaarplicht; 30 bedrijven hebben hiervoor een gratis energiescan via Klimaatroute uitgevoerd. Voor de bescherming van natuur en biodiversiteit is opdracht gegeven voor een Soortenmanagementplan..

Op het gebied van energievoorziening en netbalans zijn diverse initiatieven gestart, waaronder het Uitnodigingskader Solar Carports, deelname aan de Green Deal, uitvoering van het Texel Inwonersberaad en de Taskforce Netcongestie, een systeemstudie door Royal Haskoning DHV en een pilot met een windwokkel. Daarnaast hebben wij het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Inkopen (MVOI) ondertekend als stap richting een circulaire economie.

Voor klimaatadaptatie is een strategie en uitvoeringsagenda Texel Robuust opgesteld en in 2025 gestart met de uitvoering, ondersteund door een nieuwe beleidsmedewerker klimaatadaptatie. We werken samen met regionale en lokale partners binnen het programma Landelijk Gebied en zijn gestart met de 'Watertafel'. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen houden wij nadrukkelijk rekening met klimaatverandering. Tot slot is onderzoek gedaan naar mogelijke heffingsgrondslagen met financiële en juridische consequenties, waarvan de raad door een Raadsinformatiebrief van 13 november 2025 is geïnformeerd en is de aanbesteding gestart voor een nieuwe kolkenzuiger en een onderhoudsvoertuig voor pompen, ter vervanging van verouderde voertuigen.

Wat speelt er verder?

De beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet op Texel door netcongestie vormt een voortdurende uitdaging. Dit beperkt de mogelijkheid tot nieuwe grootverbruik aansluitingen en/of uitbreidingen. Wij houden dit scherp in de gaten. Besluitvorming over de noodzaak van een derde wadkabel staat hoog op onze agenda. Dit wordt doorlopend gevolgd om tijdig te kunnen inspelen op ontwikkelingen. Bij grootschalige energieopwekking wegen wij belangen, noodzaak en wettelijke verplichtingen zorgvuldig af om duurzame keuzes te maken die passen bij Texel.

Voor klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit zetten wij de uitvoering van onze agenda voort. Dit omvat onder meer een subsidie voor klimaat adaptieve maatregelen voor particuliere woningeigenaren, een lokaal hitteplan en een communicatiestrategie voor klimaatadaptatie.

Regionaal herijken wij de klimaatadaptatiestrategie en stellen wij een nieuwe uitvoeringsagenda op voor de komende vijf jaar. Daarnaast werken wij aan het convenant toekomstbestendige woningbouw en onderzoeken wij de toepassing van de landelijke maatlat voor een groene en klimaatbestendige leefomgeving binnen onze ruimtelijke ontwikkelingen.

Lopende uitvoering

We voeren de beheerplanning uit, volgens het Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027. Deze wordt jaarlijks verwerkt in het Jaarplan Openbare Ruimte (JOR).

Op het gebied van verduurzaming van woningen en gebouwen zetten wij belangrijke stappen om invulling te geven aan de verplichtingen vanuit de Omgevingswet. Zo stellen wij het Warmteprogramma vast, met daarin de stapsgewijze aanpak naar het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving van Texel. Wij voeren de lokale Isolatieaanpak uit en ontwikkelen nieuwe regelingen gericht op preventie en bestrijding van energiearmoede.

Daarnaast rollen wij de digitale adviestool Smarttwin uit om woningeigenaren te ondersteunen bij verduurzamingskeuzes. Specifiek voor monumentale woningen, recreatiewoningen en Verenigingen van Eigenaren (VvE's) starten wij een adviestraject. Ook zetten wij subsidies op voor groene daken en energiebesparing bij huurders.

Samen met Texel Energie en Woontij trainen wij energiecoaches, die we inzetten om bewoners te begeleiden bij energiebesparing. Daarnaast implementeren wij het Soortenmanagementplan om de biodiversiteit op Texel te beschermen.

Op het gebied van circulaire economie evalueren wij het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Inkopen (MVOI) en integreren dit verder binnen onze organisatie. Daarnaast verkennen wij samen met betrokken partijen de mogelijkheden en randvoorwaarden voor de realisatie van een mono-vergister op Texel. Deze installatie vergist uitsluitend dierlijke mest om biogas te produceren. Dit draagt bij aan duurzame energieopwekking en een circulaire landbouw door efficiëntere nutriëntenbenutting en vermindering van emissies waaronder een lagere stikstofbelasting van de natuur.

Perspectief

Wij zetten in op de aanleg van hemelwaterriolering en het actief scheiden van particulier hemelwater, waarbij de op Europees niveau vastgestelde Kaderrichtlijn Water extra inspanningen vraagt. Daarnaast werken wij aan het volledig op orde brengen van de basis voor afval en reiniging en de resultaten van het invoeren van een service prikkel ten bate van de besluitvorming over fase II van het Recycleplan. Ook hebben wij aandacht voor de betaalbaarheid van de energietransitie, met name voor oudere woningen en eigenaren met een kleinere beurs. Tot slot richten wij ons op de uitdagingen rond netcongestie en maken wij zorgvuldige keuzes voor lokale duurzame energieopwekking.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten					
PROGRAMMA 7	Volksgezondheid, duurzaam en				
TV_7.1	Volksgezondheid	143	73	73	73
TV_7.2	Riolering	3.225	3.225	3.225	3.225
TV_7.3	Afval	2.434	2.434	2.434	2.434
TV_7.4	Milieubeheer	1.981	1.481	1.481	1.481
TV_7.5	Begraafplaatsen en crematoria	105	105	105	105
Totaal Volksgezondheid, duurzaam en		7.888	7.318	7.318	7.318
Baten					
PROGRAMMA 7	Volksgezondheid, duurzaam en				
TV_7.1	Volksgezondheid	74	4	4	4
TV_7.2	Riolering	3.903	3.903	3.903	3.903
TV_7.3	Afval	2.794	2.794	2.794	2.794
TV_7.4	Milieubeheer	4	4	4	4
TV_7.5	Begraafplaatsen en crematoria	73	73	73	73
Totaal Volksgezondheid, duurzaam en		6.847	6.777	6.777	6.777
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		-1.041	-541	-541	-541
Gerealiseerd resultaat		-1.041	-541	-541	-541

